

Γιώργος Κούβας

ΚΑΡΜΠΟΝ

Μυθιστόρημα

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
Βουβή πόλη	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
Βασιλιάς για μία μέρα, παράφρων για πάντα	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
Ἦχοι φαλτσάρουν στὸ μυαλό	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	
Ἄλμα στὸν κόσμο τοῦ ζωγράφου	97
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	
Στοὺς δρόμους τῆς σαγήνης	133
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	
Κράτα τὴν ἔξαψη ψηλά	158
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	
Ὅταν συνάντησα τὸν ἄρχοντά μου	180

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Ζῆν ἐπικινδύνως 208

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Τὸ φράγμα τοῦ ἤχου τῆς σιωπῆς 216

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Νύχτα πρεμιέρας 229

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

Τὰ χελιδόνια τῆς Ἀλεξάνδρειας 235

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

243

[...]

Ἡ προπόνηση τοῦ ὠτακουστῆ

Ἦταν ἀκόμα μεσημέρι ὅταν ἐπέστρεψα στὸ δωάρι. Ἐπάλειψα τὸ καρούμπαλο μὲ τὴν ἀλοιφή, ἂν καὶ τὸ πρήξιμο εἶχε ἐξασθενήσει ἀρκετά. «Ἴσως αὐτὴ ἡ κρέμα νὰ εὐνοεῖ τὸ κρυφάκουσμα», σκέφτηκα. Ἐπειτα φόρεσα τὸ μπουρνούζι του καὶ στήθηκα ἕτοιμος γιὰ λαθρακρόαση. Γιὰ καλύτερο ἀποτέλεσμα μάλιστα ἀφαίρεσα ὅλα τὰ προστατευτικὰ αὐτοκόλλητα ἀπὸ τὶς χαραμάδες κι ἄνοιξα διάπλατα, παρὰ τὴ ζέστη, τὶς μπαλκονόπορτες. Εἶχα ἄγριες διαθέσεις.

Κάθισα καὶ περίμενα. Σὲ πλήρη αὐτοσυγκέντρωση, κοιτοῦσα διαγωνίως ψηλά, ἀναζητώντας ψιθύρους ζωῆς ἀπὸ τὸ ρετιρέ. Ἐγείρα τὸ κεφάλι μου στὸ πλάι, τεντώνοντας ταυτόχρονα τὸν αὐχένα μου ὥστε νὰ προεκτείνεται τὸ δεξιὸ αὐτί. Τζίφος.

Σηκώθηκα ὄρθιος. Ὑψωσα τὸ βλέμμα μου καὶ κοίταξα ἐπίμονα τὸ ταβάνι, λὲς καὶ μὲ τὴν ἐπιμονὴ θὰ κατάρφερνα νὰ δῶ μέσα του. Περίμενα τὸ μάννα ἐξ οὐρανοῦ· ἓνα κίχ νὰ ἔσταζε ἀπὸ ψηλά, θὰ μοῦ ἀρκοῦσε. Ἐνα βάδισμα. Ἐνας διακόπτης. Τίποτα.

Ἐνιωσα σὰν τὸ σκυλί ποὺ ἀδημονεῖ λαχανιασμένο νὰ τοῦ πετάξουν τὸ τόπι γιὰ νὰ τρέξει νὰ τὸ κυνηγήσει. Ἀλλὰ τὸ

χέρι τοῦ ἀφεντικοῦ δὲν σάλευε. Τὸ τόπι παρέμενε πεισματικά στὴν τσέπη. Ἴσως ὁ ζωγράφος νὰ ἔλειπε ἢ, ποιὸς ξέρει, μπορεῖ νὰ ἦταν σὲ σιέστα. Μεταφέρθηκα στὸ ὑπνοδωμάτιο προσπαθώντας νὰ ξεκλέψω κάποιον σινιάλο τριξίματος ἀπὸ τὸ κρεβατόστρωμα. Ἄκρα τοῦ τάφου σιωπή.

Κι ἔμεινα ἔτσι, σκυλι φερμαρισμένο, μέχρι τὸ ἀπόγευμα. Κι ἀφοῦ τὸ ρετιρὲ δὲν ἐξέπεμπε τίποτα, τί νὰ ἔκανα, εἶπα νὰ ταῖσω τὴν ἀκοή μου μὲ ἀποφάγια. Στράφηκα σὲ θορύβους δευτέρους. Σὲ ἤχους πλάγιους πού, γιὰ χάρη ἐκείνου, φιλτράριζα. Στὰ ὑπόλοιπα διαμερίσματα γινόταν πανδαιμόνιο, κι ἔτσι, γιὰ προπόνηση, ἀποφάσισα νὰ τὰ πάρω μὲ τὴ σειρά.

Στὸ Β1 ὁ Μάριος μάλωνε ξανὰ τὸν σκύλο.

Ὁ Μάριος ἦταν ὁ τύπος τοῦ ἐνοίκου ποὺ συνήθως λείπει. Ζοῦσε ἐξῆλλα ζωή. Δὲν τὸν ἀπασχολοῦσε ἀκόμα τὸ γεγονός ὅτι βρισκόταν στὸ δύσκολο πέρασμα ἀπὸ τὴν ἀνέμελη νεότητα στὴν ἐννέα-πέντε ἐργασία. Πρέπει νὰ εἶχε πιᾶσει δουλειὰ πρόσφατα καὶ δὲν εἶχε προλάβει νὰ ἀπομακρυνθεῖ ἀκόμη ἀπὸ τὸ σταυροδρόμι αὐτό. Δὲν πῆγαινε πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε ποὺ τὸν εἶχα πετύχει στὴ λεωφόρο, στὶς ὀκτῶ παρὰ δέκα τὸ πρωί, ἀγκαλιὰ μὲ κάποιον φίλο, νὰ παραπαίει μεθυσμένος στὴ διάβαση, ἐπιστρέφοντας στὸ σπίτι. Τὴ συγκεκριμένη ἡμέρα πάντως γύρισε στὸ διαμερίσμα ἀπὸ τὴ δουλειὰ στὶς πέντε καὶ μισὴ ἀκριβῶς. Καὶ βρῆκε ἕνα σπίτι ἄνω κάτω.

«Πῶς τὰ ἔκανες ἔτσι, ρὲ Μπίγκλ. Πάλι τὰ ἴδια;» οὐρλιαξε στὸ σκυλί.

Ὁ καινούργιος του συγκατοικος, ἀβάφτιστος ἀκόμα,

είχε για άλλη μιὰ φορά γεμίσει τὸν τόπο ἀκαθαρσίες. Τότες, πού ὅταν ὁ Μάριος ἀνοιξε τὴν μπαλκονόπορτα, ἡ ὄσμή τους ἀνέβηκε ἕως τὸ διαμέρισμά μου.

«Ἐδῶ εἶναι ἡ ἄμμος σου! Ἐδῶ, ρὲ μικρό μου!» χτύπησε τὸ πόδι του στὸ πάτωμα κι ὕστερα μάζευε καὶ σφουγγάριζε βρίζοντας. Ἄν δὲν μὲ ἀπατοῦσε ἡ ἀκοή μου, ἦταν ἡ πέμπτη ἡμέρα πού ὁ Μάριος φιλοξενοῦσε τὸ τετράποδο. Ἡ συγκατοίκησή τους ὅμως δὲν ἐξελισσόταν ὅπως τὴν περίμενε. Τὸ κουτάβι δὲν ὑπάκουε σὲ προσταγές, ἀπαιτοῦσε συνεχῶς φροντίδα, κι ὅταν τὸ ἀφεντικό του ἔλειπε, ἔκλαιγε καί, σὰν ἀπὸ ἐκδίκηση, μαγάριζε ὀλόκληρο τὸ διαμέρισμα. «Μὰ τί περιμένει ἀπὸ ἓνα κουτάβι;» ἀπόρησα.

«Δὲν μπορῶ ἄλλο, ρὲ Διονύση», εἶπε ἀργότερα στὸ τηλέφωνο ἀγανακτισμένος. «Ἐγὼ ἤθελα ἓναν πιστὸ σύντροφο κι αὐτὸς μοῦ βγῆκε ἀπαιτητικὸ γουρούνι».

«Καὶ τί θὰ κάνεις τώρα;» τὸν ρώτησε μᾶλλον ὁ συνομιλητής του.

«Σκέφτομαι νὰ τὸν βάλω ἀγγελία στὸ ἴντερνετ», εἶπε καὶ μετὰ ἀποχαιρέτησε τὸν φίλο μὲ φιλιά.

Ἐκείνη τὴ στιγμή τὴν προσοχή μου ἀπὸ τὸ Β1 τράβηξε μιὰ ἀπρόσμενη ἀτάκα ἀπὸ τὸ διπλανὸ διαμέρισμα, τὸ Γ1. «Ναί, εἶμαι σίγουρη. Τὸ ἔδειξε τὸ τέστ... Εἶμαι ἔγκυος, καταλαβαίνεις;» εἶπε ἡ καριερίστα καὶ ἡ φωνή της χρωματίστηκε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο πού ἀνακοινώνονται βαριές ἀσθένειες. Δὲν κατόρθωσα νὰ συλλάβω τὴν ἀπάντηση. Νευρικὰ ποδοβολητὰ ὄργωσαν τὸ διπλανὸ σαλόνι. Πλησίασα κοντύτερα στὸν τοῖχο καὶ τότε ἓνας τερπνὸς ἤχος ἄρχισε νὰ κατεβαίνει ἀπὸ τὸ ταβάνι: ...Γρ...Γλ...Γρ...Γλ...Γρ... κι ὅλα ἔχασαν τὴ σημασία τους. Οἱ ἀπόηχοι τῶν γειτονικῶν δια-

μερισμάτων σβήστηκαν μεμιάς. Ὁ ζωγράφος ἔκανε γαργάρες...

Ἐπιασα γρήγορα τὸ καινούργιο μου μπλὲ τετράδιο, ἐκεῖνο ποὺ εἶχα ἀγοράσει τὸ ἴδιο πρωί. Πῆρα τὴν πένα του καὶ ὄρμησα στὴν πολυθρόνα. Ἄνοιξα τὸ τετράδιο στὸ πρῶτο φύλλο, σημείωσα πάνω πάνω τὴν ἡμερομηνία, ἄφησα δύο γραμμὲς κενὸ καὶ τὸ ἐγκαινίασα μὲ τὴν πρώτη ἐγγραφή: «Γαργάρες στὸ λουτρό». Κοίταξα τὴν ὥρα στὸ ρολοὶ τοῦ σαλονιοῦ: «20.45» συμπλήρωσα παραδίπλα καὶ περὶ μενα μὲ τὴν ἀκοή μου τεταμένη γιὰ τὸ ἐπόμενο ἐρέθισμα.

«*Βήματα ἀπὸ τὸ λουτρό πρὸς τὴν κουζίνα – 20.48*»

«*Ἀκαθόριστοι ἦχοι στὴν κουζίνα – 20.49 ἕως 20.55*»

«*Ρούφηγμα ἐλληνικοῦ καφέ στὸ σαλόνι – 21.04*»

«*Κουδοόνισμα τηλεφώνου στὸ χόλ – 21.35*»

«*Βήματα πρὸς τὸ χόλ – 21.35*»

Δὲν μποροῦσα, φυσικά, νὰ συλλάβω ὅλους τοὺς ἤχους ἀκέραιους. Γιὰ παράδειγμα, στὸ τηλέφωνο ἀδυνατοῦσα νὰ πιάσω τὴ συνομιλία. Ἔτσι, ἀπλῶς πρόσθεσα: «*Τηλεφώνημα γυναίκας ἢ ἄντρα, 21.35 ἕως 21.42*». Ἀπὸ τὴν ἀντίδραση τοῦ Φίλιππου μετὰ τὸ τηλεφώνημα ὑπέθεσα πὼς ὅρισε ραντεβού. Ἐκλείσει τὸ ἀκουστικό, πέρασε ἀρκετὴ ὥρα στὸ μπάνιο, τὴ μισὴ ἀπὸ τὴν ὁποία ἔκανε ντους — «*Βρόχισμα ντουςιέρας – 21.57*» — κι ὕστερα ἡ ντουλάπα καὶ τὰ συρτάρια ἀνοιγόκλεισαν κάμποσες φορές — «*Ἐπαναληπτικὸ ἄνοιξε κλείσε ντουλαπιῶν – 22.10*».

Θὰ ἔβγαине ἕξω. Οἱ συνηγήσεις προειδοποιοῦσαν. Ὡσπου τὸ βρόντημα τῆς ἐξώπορτας μὲ ἔβγαλε ἀπὸ τὴ βαθιὰ προσήλωσι. Αὐτὸς ὁ ξερὸς κρότος — ποὺ κάτι μοῦ ἔλεγε ὅτι θὰ τὸν μισοῦσα.

Σηκώθηκα από τήν πολυθρόνα καί βγήκα στοῦ μπαλκόνι. Τόν παρατήρησα νά κατηφορίζει τὸ στενὸ καί νά στρίβει στὴ γωνία. Τὰ μαλλιά του ἀνέμιζαν καθὼς περπατοῦσε. Ἐπέστρεψα στοῦ σαλόνι. Ἐπίασα τὴν πένα καί σημείωσα: «Βρόντημα ἐξώπορτας – 22.10. Τέλος πρώτης ἡμέρας».

[...]

Διαμέρισμα καρμπόν

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἀνάδοχοι τοῦ Μπίγκλ ἦταν ἀνέλπιστα πολλοί. Τὸ διαμέρισμα τοῦ Μάριου γέμισε ἀπὸ νωρὶς τὸ πρωὶ τοῦ Σαββάτου μὲ διαλόγους περὶ υἰοθεσίας, ὑποσχέσεις ἀφοσίωσης καί διαβεβαιώσεις ὑπευθυνότητας. Ἡ ἀτμόσφαιρα θύμιζε συνάντηση συγγενῶν σὲ μαιευτήριο. Ὁ καθένας εἶχε τὴ δική του ζωοφιλικὴ περιπέτεια νά διηγηθεῖ. Κάποιοι μάλιστα εἶχαν φέρεи μαζί καί τὰ ὑποψήφια ἀδερφάκια, τὰ σκυλάκια τους δηλαδή, ποὺ γυρόφερναν στοῦ Β1, γάβγιζαν καί μυρίζονταν. Σωστὴ σκυλοπανήγυρη. Ὁ Μάριος θὰ πρέπει νά αἰσθανόταν ὑπερήφανος. Μιλοῦσε λίγο, πὶδὸ πολὺ ἄκουγε. Ἦθελε νά ἐπιλέξει τὸ καλύτερο ἀφεντικὸ γιὰ τὸ μιπιγκλάκι.

Ἄρκετὲς σκυλοκουβέντες ὅμως κρυφάκουσα. Δὲν εἶχα καιρὸ γιὰ χάσιμο. Φόρεσα τὶς ὠτοασπίδες. Ἐπρεπε νά ὀλοκληρώσω τὴν ἀνακαίνιση τοῦ διαμερίσματός μου. Εἶχα ἤδη τυπώσει σὲ χαρτὶ ἰλουστρασιὸν τὶς φωτογραφίες τῶν δωματίων τοῦ ρετιρέ. Σὲ κάθε τοῖχο μου κόλλησα τὴν ἀντί-

στοιχη. Θα τις χρησιμοποιούσα σαν μπούσουλα. Δέν βιαζόμουν. Ό στόχος μου ἦταν μέχρι τὴν Κυριακὴ τὸ βράδυ, προτοῦ ἐπιστρέψῃ ὁ ζωγράφος, νὰ ἔχω συνταιριάξει ἐπακριβῶς τὸ σκηνικὸ τῶν δωματίων μου μὲ βάση τις εἰκόνες ἀπὸ τὸ σπίτι του.

Όλόκληρο τὸ μεσημέρι τοῦ Σαββάτου τὸ ἀφιέρωσα στὴν προσαρμογὴ τοῦ σαλονιοῦ καὶ τοῦ χόλ. Ξεπακετάρισα τὰ δέματα, συναρμολόγησα τὰ καινούργια ἔπιπλα καὶ τὰ τοποθέτησα. Μὲ κάθε κομμάτι πού γώνιαζα, ἓνα γνώριμο συναίσθημα μὲ πλημμύριζε: ἡ αἴσθησις τῆς σταδιακῆς συμπλήρωσις ἑνὸς πάζλ. Ἐνα καινούργιο σκηνικὸ στηνόταν ἀργά, μιὰ θεατρικὴ σκηνὴ πανομοιότυπη μὲ τὸ ρετιρέ. Συνέχισα τὸ ἀπόγευμα μὲ τὸ γραφεῖο, τὸ βράδυ μὲ τὸ ὑπνοδωμάτιο καὶ τὴν κουζίνα, κι ἀρκετὲς ὥρες μετὰ, περασμένες δύο, κατέβηκα στὸν δρόμο καὶ ἄφησα δίπλα στὸν κάδο τῶν ἀπορριμμάτων ὅσα ἀντικείμενα ἀπὸ τὸ παλιό μου σπίτι περίσσευαν. Γύρισα κι ἔπεσα ξεθεωμένος γιὰ ὕπνο. Κοιμήθηκα κι ὄνειρεύτηκα φῖδια πού ἄλλαζαν πουκάμισο.

Τὸ ἐπόμενο πρωί, Κυριακὴ, μὲ τὸ αὐγινὸ φῶς, περιηγήθηκα στοὺς ἀνακαινισμένους χώρους. Ὅλοι τους ἦταν πλήρως μεταμορφωμένοι. Ὅμως ἐγὼ δὲν ἤμουν ἀκόμα ἱκανοποιημένος. Περιεργάστηκα ξανά τις φωτογραφίες, τις συνέκρινα μὲ τὴ νέα κατάστασις στὰ δωμάτια κι ἔκανα μικρὲς παρεμβάσεις· μετακίνησα μικροαντικείμενα ὥστε νὰ ἐλαχιστοποιήσω τις ἀποκλίσεις. Προσπάθησα νὰ φέρω τὸ καθετὶ στὴ σωστὴ του θέση, πιστὸς στὸ πρότυπο. Ὡς τὸ μεσημέρι ὅλα ἦταν ἐντάξει.

Ὅλα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀποθήκη. Ἡ γωνιὰ αὐτὴ τοῦ σπι-

τιού ἔστεκε ἀκόμη ἄδεια. Ἐκεῖ θὰ ἔπρεπε τώρα νὰ στριμώξω τὸ ἀτελιέ μου καὶ νὰ ἀραδιάσω τὰ σύνεργα ζωγραφικῆς. Ποῦ νὰ τὰ ἔβρισκα ὅμως; Ἰδέα δὲν εἶχα. Ἀρχισα ἔτσι τὸ ψάξιμο ἀπὸ τὸ μαγαζάκι τῆς γειτονιάς ὅπου συνήθως ὑπῆρχαν τὰ πάντα. Εἶπα στὸν ἰδιοκτήτη, ἕναν ἠλικιωμένο ἄντρα μὲ ὕφος βετεράνου μάστορα, πὼς ἤθελα νὰ ἀγοράσω πινέλα βαψίματος διαφόρων μεγεθῶν. Οὐμᾶμαι, χαμογέλασε εἰρωνικά ὅταν κατάλαβε ὅτι τὰ προορίζα γιὰ ζωγραφική. Μοῦ πρότεινε ὅμως ἕνα σὲτ μὲ λεπτὸ βουρτσάκι τὸ ὁποῖο τελικὰ κι ἀγόρασα. Ὑστερα μὲ φωνὴ ρομποτικὴ τὸν ρώτησα ἂν ἤξερε ἀπὸ ποῦ νὰ προμηθευτῶ κυριακάτικα μπογιές καὶ καμβάδες. Ὅποτε αὐτὸς μ' ἔδιωξε ἀπὸ τὸ μαγαζί. «Τράβα στὸ Μοναστηράκι», ἦταν ἡ ἀπάντησή του. Ἔτσι κι ἔκανα, κι ἐκεῖ, κατάστημα τὸ κατάστημα, παζάρεψα σχεδὸν τὰ πάντα: ἀκουαρέλες, λάδια, καμβάδες τελαρωμένους, μολύβια, κάρβουνα καὶ ἄλλα. Μὲ τὰ χέρια γεμάτα, ἐπέστρεψα τὸ ἀπόγευμα στὸ διαμέρισμα. Ἔστησα τὸ καβαλέτο στὸ κέντρο τῆς ἀποθήκης καὶ στρίμωξα γύρω του τὰ ὑπόλοιπα. Ἐβαλα ἕναν καμβὰ πάνω στὸ καβαλέτο, στάθηκα ἐμπρὸς του κι ἔνιωσα ἔτοιμος γιὰ ζωγραφικὴ. Κι ἀφοῦ εἶχα τοποθετήσῃ πλέον μὲ ἀκρίβεια τὰ πάντα, ἔκανα μιὰ τελευταία ἐπιθεώρηση.

Στὸ τέλος ἀνέβηκα ὄρθιος σὲ μιὰ πολυθρόνα, ἄνοιξα τὰ χέρια διάπλατα, ἔσφιξα τὶς γροθιές καὶ φώναξα ὅσο πιὸ δυνατὰ μποροῦσα: ΚΑΡΜΠΟΝ!

Στὰ χνάρια ἐκείνου

Τὸ σκηνικὸ τοῦ διαμερίσματός μου δὲν θύμιζε πιά σὲ τίποτα τὸ παλιὸ ἐργένικο ὄχυρό. Καὶ ὅσο κι ἂν τὸ ἀτελιὲ δὲν κἀνει τὸν ζωγράφο, καὶ μόνο πού κυκλοφοροῦσα ἐκεῖ μέσα, ἔνιωθα ἀλλαγμένος. Κάθε ἀντικείμενο πού εἶχα προσθέσει μοῦ ἔδινε πόντους αὐτοπεποίθησης. Κι ὀλοένα τὸ βελτιώνα. Ἔβγαλα ὅλες τὶς κουρτίνες ἀπὸ τὰ παράθυρα κι ἔγινα ἀέρινος. Ἄφησα μιὰ διαφανὴ σαμπανιέρα στὸ ὑπνοδωμάτιο καὶ αἰσθάνθηκα οἶνογνώστης. Δυὸ καλαθωτὲς καρέκλες στὸ μπαλκόνι κι ἤμουν ταξιδευτῆς. Δυὸ πὸπ γκραβούρες στὸ σαλόνι μ' ἔκαναν διανοούμενο. Ἐνα πλεξιγκλὰς φωτιστικὸ στὸν διάδρομο φώτισε μὲ νέο χρῶμα τὰ πάζλ μου καὶ οἱ ἀπλίκες γιὰ κεριὰ στὸ λουτρὸ προσέδωσαν μιὰ ρομαντικὴ νότα στὸν παρασημοφορημένο μου ἑαυτό. Κοιταζόμενοι στὸν καθρέφτη κι ἔνιωθα ὁμορφος. Μοῦ φαινόταν πὼς ὅλες αὐτὲς οἱ ἀλλαγὲς χάραξαν πορεία ἀνάδυσης στὸ ὑποβρύχιό μου. Ἄν συνέχιζε ἔτσι, σὲ λίγο καιρὸ θὰ ἔπλεε πλέον στ' ἀνοιχτά, σὰν κρουαζιερόπλοιο.

Οἱ βελτιώσεις δὲν σταμάτησαν ἐκεῖ. Ἐν μέσῳ τοῦ καινούργιου σκηνικοῦ, φυσικὸ ἦταν νὰ ἐνισχυθεῖ κι ἄλλη μιὰ ικανότητα πέρα ἀπὸ τὴν ἀκοή: ἡ ἀντίληψή μου γιὰ τὸν χῶρο. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ μοῦ ἀποκαλύφθηκε μέσα ἀπὸ τὸ ἀκόλουθο συμβάν.

Ἦταν βράδυ Πέμπτης, 14 Ὀκτωβρίου. Εἶχε προηγηθεῖ ἓνα ἀπολαυστικὸ ἀπόγευμα παρακολούθησης τοῦ ρετιρέ. Δὲν χρειαζόταν πιά νὰ σημειῶνω στὰ κιτάπια· εἶχα ἐξοι-

κειωθεῖ μὲ τὰ ἡχοχρώματα, ὁπότε κατέγραφα μόνο τὶς παρεκκλίσεις.

Ἐκείνη τὴ στιγμή φοροῦσα πάλι τὸ μπουρνούζι του καὶ εἶχα σηκωθεῖ ἀπὸ τὴν πολυθρόνα. Βρισκόμουν ὄρθιος στὸ ὑπνοδωμάτιο. Περιφερόμουν σὰν ὑπνωτισμένος. Ὁ ἄνθρωπός μου εἶχε ἤδη ντυθεῖ μὲ ροῦχα μαῦρα· τὸ κατάλαβα ἀπὸ τὴ θέση τοῦ ντουλαπιῦ ποῦ ἀνοιγόκλεισε. Φόρεσε πέδιλα, αὐτὰ μὲ τὶς λαστιχένιες σόλες — σκόρπιζαν ἀνάλαφρες πατημασιές στὸ ταβάνι μου. Ἐκανε κάποιες τελευταῖες δουλειές προτοῦ βγεῖ ἔξω. Τὸν ἀκολούθησα στὴν κουζίνα. Ροῦφήξε κάποιον ἀφέψημα, μᾶλλον καφέ· τὸ ἴδιο ἔκανα κι ἐγὼ ρουφώντας δυὸ γουλιές νερὸ ἀπὸ ἓνα φλιτζανάκι ποῦ εἶχα ἀφήσει στὸ τραπέζι. Τὰ πέδιλα πάτησαν τὸν διάδρομο. Αὐτὸ τὸ εἶχα προβλέψει προτοῦ συμβεῖ. Τρέκλισα ἀπὸ πίσω του μὲ τὴν ὑποψία ὅτι θὰ στρίβαμε τώρα στὸ μπάνιο. Τὰ βήματα ὅμως συνέχισαν. Ἐπιτάχυνα νὰ τὸν προλάβω. Τὰ βήματα σταμάτησαν στὸ χόλ, μπροστὰ ἀπὸ τὴν ἐταζέρα. Τὸ χέρι του τράβηξε ἓνα συρτάρι· τὰ ροδάκια τοῦ συρταριοῦ γλίστρησαν στὸν τροχιόδρομό τους. Ἐνας μεταλλικὸς ἤχος κλειδιῶν ἀκούστηκε νὰ βγαίνει ἀπὸ τὸ συρτάρι· τὸ συρτάρι ξανάκλεισε. Τὰ βήματα ἔκαναν μεταβολή, πῆραν φόρα πρὸς τὴν ἐξώπορτα· τὰ ἀκολούθησα. Ἡ ἐξώπορτα ἄνοιξε. Οἱ μεντεσέδες ἔγρουξαν. Τὰ βήματα προχώρησαν ἐκτὸς σκηνῆς. Ἀκούστηκε τὸ βρόντημα τῆς ἐξώπορτας πίσω τους. Τὸ εἶχα προβλέψει καὶ αὐτὸ κι ἔτσι ἐνθουσιαστήκα ποῦ τὸ ἄκουσα. Ἐνας δεύτερος κρότος ἀκολούθησε, κλάσματα τοῦ δευτερολέπτου μετὰ. Αὐτὸν ὅμως δὲν τὸν περιμένα. Τί εἶχε συμβεῖ;

Ὁ δεύτερος κρότος εἶχε προκύψει ἀπὸ τὴ δική μου πόρτα.

Εἶχα παρασυρθεῖ, ἀκολούθησα τὰ πατήματα τοῦ ζωγράφου ἀκόμα κι ἐκτὸς σπιτιοῦ! Μιμήθηκα ἀσυναίσθητα ἀκόμα καὶ τὸ τράβηγμα τῆς ἐξώπορτας καὶ τώρα βρισκόμουν ἐμβρόντητος στὴ μέση τοῦ διαδρόμου τοῦ τρίτου ὀρόφου, φορώντας μόνο τὸ πορτοκαλί μπουρνούζι μὲ τὸ Φ.Ρ. στὸ τσεπάκι...

Ἡ ἀρχικὴ μου ἔκπληξη μετατράπηκε σὲ τρόμο. Ἄν ὁ ζωγράφος κατέβαινε ἀπὸ τὶς σκάλες, ὅπως συνήθιζε, θὰ μὲ ἔπιανε στὰ πράσα. Πῶς θὰ δικαιολογοῦσα τὸ μπουρνούζι του ἐπάνω μου; Τὸ χρῶμα τοῦ ρούχου ἔβγαζε μάτι. Τὰ ἀρχικά Φ.Ρ. ἦταν ἡ ἀτράνταχτη ἀπόδειξη τῆς ἐνοχῆς μου. Τί θὰ τοῦ ἔλεγα; Ἔπρεπε νὰ σκεφτῶ κάτι στὰ γρήγορα, μέσα στὰ δευτερόλεπτα πού χρειάζόταν ἐκεῖνος γιὰ νὰ κλειδώσει τὸ διαμέρισμα. Τὰ κλειδιά του κουδούνισαν καθὼς περιστρέφονταν στὴν κλειδωνιά. Τί νὰ ἔκανα; Νὰ ἔτρεχα πρὸς τὰ κάτω; Τὸ κουδούνισμα σταμάτησε. Ἄρχισε νὰ κατηφορίζει.

Τράβηξα μὲ δύναμη τὸ μπουρνούζι ἀπὸ πάνω μου. Τὸ ἔβγαλα καὶ τὸ ἔκανα μπόγο. Τὸ ἔχωσα πίσω ἀπὸ τὸ χαλάκι τῆς ἐξώπορτας κι ἐγώ, γυμνός, κάθισα πάνω στὸ χαλάκι. Μὲ τὰ μέλη μου προσπάθησα νὰ καλύψω ὅτιδήποτε τὸ πορτοκαλί ξεχώριζε, χωρὶς ὅμως νὰ προλάβω νὰ σκεπάζω τὴν ἄκρη τῆς ζώνης.

Ὁ ζωγράφος κατέβηκε χαρωπά. Τὸ θέαμα τοῦ γυμνοῦ μου κορμιοῦ, καθὼς ἤμουν μαζεμένος πάνω στὸ χαλάκι, τοῦ ἔκοψε τὸ χαμόγελο. Δὲν ἤξερα ἂν ἦταν καλύτερα νὰ τὸν χαιρετήσω ἢ νὰ προσπαθῆσω νὰ τὸν ἀποφύγω. Προσπάθησα νὰ δείχνω σὰν σὲ νιρβάνα. Ἐκεῖνος κοντοστάθηκε στὴ μέση τῆς σκάλας· στὸ ἴδιο ἀκριβῶς σκαλι ἀπ' ὅπου

είχε προϋπαντήσει τὰ τρία μοντέλα. Τώρα όμως οί ρόλοι είχαν αντιστραφεῖ· ἐκεῖνος αἰσθανόταν ἀμνηχανία. Χωρίς νὰ τὸ ἔχω ἐπιδιώξει, ἔπαιρνα τὴν ἐκδίκησή μου.

Ὅμως ἐμένα δὲν μ' ἐνοιαζε ἡ ἐκδίκηση. Ἦθελα ἀπλῶς νὰ φύγει. Ἦλπιζα πὼς βλέποντάς με θὰ ἄνοιγε τὸν διασκελισμό του καὶ θὰ μὲ προσπερνοῦσε ὅπως προσπερνᾶ κανεὶς τοὺς ἐπαῖτες τῆς πόλης. Μὰ ἐκεῖνος δὲν τὸ ἔκανε. Ἐβαλε τὴ γροθιά του κλειστή κάτω ἀπὸ τὸ πιγούνη, λύγισε τὰ γόνατά του καὶ συνέχισε νὰ μὲ κοιτάζει. Ὑστερα ἔκανε κάτι ἀπρόσμενο: μὲ τὰ δάχτυλα τοῦ ἀριστεροῦ του χεριοῦ, τὸ μεγάλο καὶ τὸν δείκτη, σχημάτισε ὀρθὴ γωνία καὶ μὲ κἀδραρε. Ἀναζητοῦσε στὴν κατάστασή μου τὸ ἐπόμενο θέμα γιὰ τὴ ζωγραφικὴ του, ὁ ἀθεόφοβος.

Κατέβασα χαμηλὰ τὸ βλέμμα μου. Μούγκρισα. Τοῦ ἔδειξα πὼς μ' ἐνοχλοῦσε. Ἐκεῖνος πῆρε τὰ τελευταῖα πλάνα του καὶ συνέχισε νὰ κατεβαίνει τις σκάλες χωρὶς νὰ πεῖ λέξη. Περίμενα νὰ ἀπομακρυνθεῖ ἐντελῶς καὶ τότε σηκώθηκα ὀρθος. Μὲ ἓνα χαμόγελο ἐπιτυχίας ξαναφόρεσα τὸ μπουρνούζι. Ἡ χαρά μου μεγάλωσε ἀπὸ τὴ διαπίστωση ὅτι ἤμουν ἰκανὸς πλέον νὰ μπαίνω στὰ παπούτσια τοῦ Φίλιππου. Νὰ βαδίζω πάνω στὰ χνάρια του. Δὲν ἤμουν πιά ἓνας ἀνάπηρος ὠτακουστής. «ΚΑΡΜΠΟΝ κι ἐγώ», ἤθελα νὰ φωνάξω.

Δὲν τὸ ἔκανα ὅμως, γιατί εἶχα νὰ ἀντιμετωπίσω ἓνα πρακτικὸ πρόβλημα: κλειδωμένος ἔξω ἀπ' τὸ διαμέρισμα, ἔπρεπε νὰ βρῶ τρόπο γιὰ νὰ ξαναμπῶ. Χωρὶς δευτέρη σκέψη, χτύπησα τὸ κουδούνι στὸ διαμέρισμα ὅπου ἔμενε ἡ καριερίστα. Ἦξερα ὅτι ἦταν μέσα. Τὴν εἶχα κρυφακούσει. Μοῦ ἄνοιξε ἔπειτα ἀπὸ τρία λεπτά ἐπιμονῆς. Γιὰ πρώτη

φορὰ ἔδειχνε εὐάλωτη. Τὰ μαλλιά της δὲν ἦταν πιασμένα καὶ οἱ κόρες τῶν ματιῶν της τρεμόπαιζαν. Δὲν ἄργησα νὰ τὴν πείσω νὰ χρησιμοποιήσω τὸ τηλέφωνό της. Ἔτσι τοῦ τηλεφώνησα.

Λίγη ὥρα ἀργότερα ὁ γνωστὸς κλειδαρὰς μοῦ ἀνοιξε βαρυστημένα τὴν πόρτα κι ἀφοῦ τὸν πλήρωσα ἀναφώνησε: «Τελικά, ρε φιλάρα, ἐσὺ ποῦ μένεις; Στὸν τρίτο ἢ στὸν τέταρτο;».

Τὴν ἀπάντηση τὴν εἶχα ἔτοιμη. Καὶ δὲν θεωροῦσα πῶς τοῦ ἔλεγα ψέματα: «Καὶ στὰ δύο μένω, φίλε. Εἶναι δίπατο».